

SLOVENSKI NAROD

Upravišče: Knaflova ulica št. 5, priljubje. — Telefon št. 304.
Gredišče: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poština plačana v gotovini.

Nova federalistična stranka na Hrvatskem

— *Trst*, 12. januarja. Predbozra: Beograd 43.85—43.925, Pariz 94.75—95.25, London 130.40—125, Newyork 24.70—24.775, Praga 73.25—73.75, Curih 478—479, Dunaj 345—352.

Veliki cirkusni film! Samo to danes in jutri na področju avtorov. Film iz življenja cirkusnih avtorov. Prvi v Jugoslaviji!

CIRKUS MARCCO

Napeto zanimiva vsebina in izvrstna igra vseh sodelujočih, nam nudi pravi spektakl. V glavnih vlogah nastopajo: Najmočnejši človek sveta Marcco in prebivalca Lette Loring. Velikanski uspeh pri nedeljski premijeri ter vseh povpraševanje po vstopnicah za današnje predstave so najboljši dokaz, da je ta svetovni cirkusni tim dosegel popolni uspeh.

Predstave se vrše točno ob 4., 6., 8. in 9.

— Prevrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah. — Kot prihodnja senzacija prinaša razkošno opremljeni saloni večer in jutro tisto nedeljsko zabavo. V glavnih vlogah nastopajo: Lette Loring.

ELITNI KINO MATICA vodilni kino v Ljubljani Telefon 124

Madžarska se pere

Kako budimpeštanska policija očitno skuša ublažiti madžarski skandal. — Očitne imputacije novinarstvu — Nič politike... — Stvar je srečno v rokah madžarskega sodišča.

Budimpešta, 10. januarja. Danes je bil objavljen naslednji uradni komunikat o ponarejanju francoskih bankovcev:

Aretacije v Amsterdamu.
V mesecu decembru l. l. so se pojavile v budimpeštanskih dnevnikih vesti, da so bili aretirani madžarski podaniki, ki so v Amsterdamu razpečavali ponarejene francoske tisočake. Madžarska policija je povodom teh vesti uvedla takoj preiskavo v svojem delokrugu, a kmalu nato je tudi notranji minister izdal odredbo, da se prične takoj z obširno preiskavo. Danes, 10. decembra, je prišel od amsterdamskega državnega pravdnika akt o zadevi. V tem aktu je bilo javljeno, da se Aristid Jankovics, Jurij Marszovski in Jurij Mankovics nahajajo v preiskovalnem zaporu. Pri njih se je našlo 7500 komadov ponarejenih bankovcev po 1000 frankov. Amsterdamsko državno pravdnstvo je bilo zaskrbljeno, da se izsledijo skrivni vsi priprave za ponarejanje. V tem aktu je bilo dalje omenjeno, da so vsi aretiranci priznali, da je o tej stvari bil informiran tudi šef delne policije dr. Imre Nadossy. Razen tega je bilo v glavnih oblikih podano stanje cele zadeve, čeprav v Budimpešti se niso imeli nikakih podatkov za preiskavo. Imre Nadossy je bil takoj zaslisan na policiji. Toda ta preiskava, zasnovana po časopisnih vestih, je ostala brezuspešna. Po imenih, ki jih je dala amsterdamsko pravdnstvo, je bila takoj izvedena preiskava tudi na stanovanjih osumljenecv, ki je ostala brez najmanjšega pozitivnega rezultata.

Preiskava v Narodni banki v Budimpešti.

Ko so preiskovalni organi izvršili preiskavo v budimpeštanski Narodni banki, so našli en izvod falzificirane francoskega tisočaka, ki je bil, po primerjavi z onim iz Amsterdama, istega izvora. Izkaz, dobljen od te tvrdke, so dovedli sledove na gradščina Windischgrätz v Sarospataku, do Gašperja Kovácsa. Pri preiskavi v njegovem stanovanju se je našlo konfekcijsko blago, ki je bilo kupljeno za ponarejen denar. Izdano je bilo povelje, da se Kovács takoj aretirata, toda osumljenec je med tem pobegnil. Naslednji dan pa se je policiji posrečilo Kovácsa aretirati, ki je pri zaslišanju izjavil, da je ponarejen francoski tisočak, za katerega je kupil blago, in še šest drugih dobil od nekega neznanca in da vohče ni vedel, da je denar ponarejen in tudi ni ne poslal tega denarja v Amsterdam, kjer ima svojo hiško v nekem vzgojevališču. Policija njegovemu zagovoru ni verjela ter je Kovácsa pridržala v preiskovalnem zaporu.

Policiji se je nato takoj posrečilo, da je konfiscirala brzojavke, poslane vsem osebam, ki so bile aretirane v inozemstvu, ter je ugotovila, da je vse te brzojavke poslal Deszderij Raba, tajnik princa Ludvika Windischgrätz, ki je bil tudi takoj aretirat. Od tajnika Rabe se je tudi doznalo, da je on najemal osebo, ki so razpečavale falzificirane bankovce. Raba je bil obnemal s Kovácsom izročen državnemu pravdnstvu v Budimpešti. Isti dan se je prostovoljno javil policiji tudi dr. Nadossy, šef državne policije, ki je dal izredno važne in zanimive podatke.

Glede na njegovo izjavo je bil takoj aretirat princ Windischgrätz ter se je obenem izvršila preiskava na njegovem stanovanju v Bhdimpešti in na gradščini v Sarospataku. Dne 4. t. m. je bil princ Windischgrätz izročen državnemu pravdnstvu v Budimpešti, naslednje dne pa je bil aretirat tudi dr. Nadossy.

grätz izročen državnemu pravdnstvu v Budimpešti, naslednje dne pa je bil aretirat tudi dr. Nadossy.

Očitno so nato sledila, drugo za drugim in hitro so bili izsledeni vsi krievi, sredstva in kraji falzificiranja ter pomagači. Policijska preiskava je ugotovila, da so se falzifikati francoskih bankovcev izdelovali na podstrežju kartografskega instituta in da jih je izdelovalo nekaj uradnikov in službenega osebja tega zavoda. Bili so vsi takoj aretirani. Policiji je uspelo, da je zbrala razmetane stroje za izdelovanje falzificiranih bankovcev. Edino kličje so bili po navodilu Görja raztopljeni s temperaturo 300 stopinj Celzija.

Razkritje krivcev.

Dne 2. januarja je prišla od hamburške policije brzojavka, da je bil tamkar aretirat Edmond Olchvany iz Budimpešte. Tamonjska policija je zaprosila, da se prevede nadaljna preiskava. Policija v Budimpešti je aretirala Olchvanyjevega brata Evgena, ki je bil v brzojavni zvezi z Andrejem Andorjem z Dunaja. Andor je bil odposlan od falzifikatorjev v Milen, da tam razpečava falzificirane francoske bankovce po 1000 frankov. Milenska policija, ki je bila o tem brzojavno obveščena, je Andorja takoj aretirala. Radi tega je bilo odvlečenih v preiskovalni zapor, deloma kot krivci, deloma kot soudeleženci naslednjih 24 oseb: Aristid Jankovics, polkovnik v polu, Jurij Marszovski in Jurij Mankovics, aretirani v Hamburgu; Edmond Olchvany, aretirat v Hamburgu; princ Ljudevit Windischgrätz, dr. Imre Nadossy, šef državne policije, Gašper Kovács; Deszderij Raba, tajnik princa Windischgrätz; Evgen Olchvany; Stefan Winkler; Josp Szörtsy, podpredsednik »Zveze vseh patriotskih društev«; Andrej Andor ml.; Ladislav Görö; Aleksander Kurz, polkovnik v polku in upravnik kartografskega instituta; Josp Halacz; Ladislav Haits, general v p. in bivši upravnik kartografskega instituta; Ladislav Spaning; Ljudevit Kisz; Janos Viragy; Ferdinand Scharf; Franc Faragy; Bela Velessy; Arpan Agoston in Ferenc Hamble.

Razen onih bankovcev, ki so jih našli pri Kovácsu, se je doznalo, da se nahajajo tudi v banki Füzelly v Aranyjevi ulici š 1500 falzificiranih francoskih bankovcev po 1000 frankov. Te je pustil v banki Jurij Mankovics, kot kritje za neko posojilo v znesku 330 milijonov madžarskih kron. Drugače se nikjer v Budimpešti niso pojavili v prometu falzificirani francoski tisočaki. Ta vsota je bila dvignena takoj, čim se je stvar razjasnila.

Dne 23. decembra sta se javila budimpeštanskemu mestnemu poveljniku dva preiskovalna zastopnika francoske banke in nekaj pariskih strojnikov. Njima je bilo dovoljeno, da se smeta v mesaj zakona udeležiti preiskave. Na podlagi tega, kar je od sedaj znanega, bi se mogel takođe konstruirati ves potek afere:

Vloga kneza Windischgrätz.

Ideja, da se falzificirajo francoski franki, je vznikla od princa Windischgrätz, ki se je na ta korak odločil že pred davnim časom. Povdarjajo patriotske cilje tega »podjetja«, mu je uspelo pridobiti za to akcijo šefa državne policije Nadossyja in uradnika kartografskega instituta Vladislava Görja in ostale uslužbenice instituta. V kartografskem institutu so hitro pripravili vse potrebno in Görö je prišel z nekaterimi uslužbenici instituta pripravljati kličje za

falzificiranje francoskih tisočakov. Ker ni bilo potrebnega materiala na Madžarskem, je Görö prebivalca tehnično papirja, francoskih bankovcev ter pribel sam izdelovati papir v osrednjem kartografskem institutu. Tu se je vršilo tudi tiskanje falzificiranih bankovcev. Delo je bilo dogovorjeno v sredini meseca septembra lanskega leta in je bilo v tem času izdelanih do 30.000 komadov po 1000 frankov, deloma naneptih.

Deszderij Raba je medtem organiziral razpečevanje po osebah, ki so pristale na ta posel. Najmarkantnejša osebnost v tej organizaciji je bil Aristid Jankovics, ki je pred odhodom v inozemstvo stanoval dva tedna pri princu Windischgrätzu ter vodil razpečevanje falzificiranih bankovcev. Osebe, ki so se javile za razpečevanje ponarejenih bankovcev, so ponovno pregledale ponarejene bankovce in je bil pri tem precejšen del skartiran. Takih sedem neuporabnih komadov je prišlo v roke komornega sluga princa Windischgrätz, Gašperja Kovácsa, in po njegovi brezbrzičnosti in neprevržnosti je prišla vsa afera na dan. Razvrščanje denarja in priprave za razpečevanje so bile gotovo, edino no zaključene začetkom meseca decembra lanskega leta. Osebe, ki so prevzele nalogo razpečevanja, so odšle na sever, v Italijo in drugam, a preden so moge priti z en gros razpečevanjem, je bil v Holandiji prijat Aristid Jankovics. Vest o tem je prišla v javnost in tajnik princa Windischgrätz, Raba, je takoj poslal osebam, ki so imele nalogo razpečevanja, da ta posel takoj ustavijo in se vrnejo domov. Istočasno so uradniki kartografskega instituta, ki so sodelovali pri tej akciji, takoj uničili kličje, a stroje in ostali material prodali kot staro železo. Vsi ponarejeni bankovci so bili uničeni, razen onih, ki jih je policija izsledila in konfiscirala.

Po dosedanjih rezultatih preiskave se ne more ugotoviti, da bi bila pri tej aferi sodelovali pri tej akciji, takoj uničili kličja, skupna ali organizacija. To se more smatrati edino kot indvidualno delo nekoli oseb, ki so se združile v konzorciju v to svrhu. Ker so bile glavne poednosti v teku preiskave pojasnjene, je sedaj policija vse akte in vse obtožnice izročila državnemu pravdnstvu v nadaljnje postopanje.

MADAME: Za Vašo toaletno potrebujejte
POUDER «MON PARFUM»
«BOURJOIS-PARIS».

Politične vesti

— Stedenje v državni upravi. Sobotna »Politika« piše v uvodniku, da gospodarski krogi z velikim zanimanjem spremljajo akcijo finančnega odbora v izvajanju stedenja. Resna izvedba stedenja bi bila namreč odlični lek za izločitev sedanjih nepravil in za uravnoteženje finančnih razmer. Toda namerna sama ni zadostno jamstvo za dosego uspeha. Način, kako se v samem početku razprave državnega proračuna za l. 1927/28 izvala stedenje, nikakor ne pomeni realnega udeleževanja pripravi stedenja. Za to manjkata dva bistvena pogoja: 1. Manjka realna podlaga, na kateri bi se imelo izvesti stedenje, in 2. manjka določeno stališče o minimumu finančnega efekta, ki se ima doseči z izvedbo stedenja. Ako ostane vladina večina pri sodanji metodi stedenja, ne bo nobenega efekta. Treba je predvsem odstraniti vzroke bolezni. Izvajanje tako velike in usodne ideje brez programa pa je čisto eno in isto, kot nesploh. Današnji proračunski položaj je neuravnotežen in za to se mora resno prijeti zmanjševanje izdatkov. Finančni odbor mora zahtevati točne številke o tem, v katerem razmerju je državni proračun dohodkov in stroškov dejansko neuravnotežen. Minimum efekta, ki se ima doseči z izvajanjem stedenja, mora biti najmanj vzpostavitev proračunskega ravnotežja. Program stedenja v bodočnosti pa mora iti za tem, da se olajša narodno gospodarstvo nezmernih državnih bremen. Uveljavljenje zakona o organizaciji državne uprave je predpogoj za dosledno in realno izvajanje načina stedenja v državnih finančnih. Preveliko število državnih uradov je prineslo preveliko število državnih uradnikov. Nesorazmerno etatiziranje v državi ji je naložilo funkcije, ki se jih mora hitro otresti. Stedenje pomenja proučitev celotne državne uprave, kategoriziranje državnih potreb, in na podlagi dobljenih rezultatov je treba vse to dovesti v sklad s finančnim položajem države. Šele potem bomo imeli jamstvo za efekt stedenja in stabilno podlago finančnega razvoja države. Sedaj pa

Jack London:

Roman treh src

— Nihče te ni vabil, — je zagodrnjal neznanec. — Kaj pa vikaš svoj nos, kamor ti ni treba. Kar poberi se z mojega otoka! Pol minute imaš časa, da se odločiš.

— Vsa ta storija mi gre že na živce, dragi prijatelj, — je dejal Francis prijazno, obenem pa premeril z očesom razdaljo do bližnje palme. — Vsi, ki sem jih srečal v teh krajih, so prvič blazni, drugič neolikani, tretjič pa tako negotoljubni, da mora človek še sam podivjati. Poleg tega moram omeniti, da vaša trditve čes, da je otok vaš, še ni dokaz, da ste res gospodar tega otoka...

Sredi stavka je umolknil in skočil za bližnjo palmo. Tisti hip se je zarila krogla v deblo.

— Imenito! Dobro ste zadeli! — je vzkliknil Francis in pogljal kroglo v deblo nasproti stoječe palme, za katero se je skrival njegov sovražnik.

Tako sta nekaj časa strelala ter se skrivala za debela in ko je Francis ustrelil osmič in zadnjč, mu ni bilo nič kaj prijetna zvest, da je ustrelil njegov protivnik samo sedemkrat. Previdno je pomolil izza debela rob svoje slamnate čelade, ki jo je neznanec takoj prestrelil.

— Kakšen je sistem vašega revolverja? — je vprašal uljudno.

— Colt, — se je glasil odgovor.

Francis je stopil korajžno izza debela in spregovoril.

— Tedaj je vaših nabojev konec. Štel sem jih. Osem jih je bilo. Zdaj se lahko mirno pomeniva.

Tudi neznanec je stopil iz svoje skrivališča in Francis je nehote občudoval njegovo krasno postavbo ne glede na to, da je imel na sebi samo raztrgane platnene hlače, umazan jopič in ponošen španski slammik. Francisu se je celo zdelo, da je nekdo poznal tega moža, časi mu ni prišlo na misel, da ima pred seboj točno kopijo samega sebe.

— Pomenili bi se radi! — je zagodrnjal neznanec, vrzel proč revolver in potegnil lovski nož. — Zdaj vam enostavno odrežemo ušesa, a morda vas tudi skalpiramo.

— Glej ga no! Prebivalcem tega dea zemeljske oble se pa res ne da očitati uljudnosti in plemenitega značaja! — je odgovoril Francis ves srdit in ogorčen. Potegnil je iz torbice svoj lovski nož, ki je ležal še nedavno na polici newyorške trgovine tako, da se mu je na prvi pogled poznalo, da ni imel še nikoli opraviti s krvjo. — Kaj bi se prerekala za prazen nič? Spoprimiva se in konec besedi!

— Tvoja ušesa me mikajo! — je dejal neznanec uljudno in se pripravil za naskok.

— Dobro! Kdor prvi pade, izgubi ušesa!

— Več!

Mož v platenih hlačah je vtaknil svoj nož v nožnico.

— Škoda, da nimava pri rokah fotografa. Prizor je kot nalašč ustvarjen za film — se je zasmajal Francis in vtaknil svoj nož v nožnico. V meni kar vre. Zdi se mi, da sem hudobni duh Jujun. Pozor! Naskakujem! Da vidimo, kdo pade prvi.

Besedam je takoj sledilo dejanje. Toda m'adi Amerikanec je imel s svojim sijajnim naskokom smolo. Neznanec je bil očividno pripravljen parirati učarek, ker se je v trenutku, ko sta trčila skupaj, spretno nagnil in sunil Francisu v trebuh tako, da se je slednji prekopicil čez glavo.

Padeč na tla je bil tako močan, da je Francisu mahoma minilo veselje do humorja in ironije. In ko se je neznanec z vso težo svojega telesa zavallil nanj, je bila Francisova dobra volja pri kraju. Ležal je na tleh kakor je bil dolg in širok, vendar je pa opazil, da ga neznanec nekam čudno ogleduje.

— Čemu neki so vam te brčice? — je zamrmral neznanec.

— Ej, prijatelj, hitro mi odreži ušesa! — je vzkliknil Francis, čim si je malo opomogel. — Ušesa so tvoja, brke pa moje. Za nje se nisva poridila. Sicer pa moram priznati, da ste mojster v ju-jitsu (kitaški način rokoborbe, op. prev.).

— Sami ste rekli: »Bomo videli, kdo pade prvi!« — je ponovil neznanec smeje. — Kar se pa tiče vaših ušes, jih kar obdržite. Niti na misel mi ni prišlo, da bi jih vam odrežal. In čim dalje jih ogledujem, tem bolj se mi zdi, da jih morate ob-

Ples Sokola I.

se vrši dne 6. februarja v Kazini

Je vtis, da kaže finančni odbor površnost v pojmovanju važnih in usodnih finančnih vprašanj, da nima politične moči za odpor pritiskom, ki se vedno pojavljajo v takih trenutkih, in da noče zastaviti svoje avto-

ritete za ustvaritev nove atmosfere, brez katere pomenja vsaka misel na realno stedenje samo prazno igro, ki je dikтира trenutna situacija.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Začetek ob 20. uri zvečer.

DRAMA.

Torek, 12.: zaprti.
Sreda, 13.: Henrik IV. Premijera. Izven.
14.: četrtak »Profesor Storicin« Red D.
Petek, 15.: Henrik IV. Red E.

OPERA.

Začetek ob 20. uri zvečer.
Torek, 12.: Hoffmannove pripovedke. Red F.
Sreda, 13.: Gumači — Povratek. Red B.
Četrtak, 14.: Orfeji v podzemlju. Red C.
Petek, 15.: Vihar, simfonična pesem za veliki orkester, soli in zbor. Koncert v vel. dvorani Union. Začetek ob 20. zvečer.
Sobota, 16.: Srce iz leta. Poziv na ples, Capriccio Espagnole. Red D.
Nedelja, 17.: ob 13. pop. Aida, gostuje ga. Zaldova in g. Zdenko Knitl, ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

— Koncert nar. žel. glasb. dr. Sloga.

Pod vodstvom svojega ambicioznega in neustrašnega pevovodje g. M. Premelca je »Sloga« večeraj priredila v Filharmoniji koncert, pri katerem so sodelovali društveni moški pov. zbor, brojet nad 30 krepkih glasov, tercet iz Maribora (gosti, celo in harfa) ter lesni oktet s harfo. G. op. pevec Banovec je sodelovanje tik pred koncertom vled indispozicije odpoval. »Sloga« je absolvirala program, sestavljen iz ostrih kontrastov, ki so publiko semtertaz razvneli in vznemirili, a so pokazali »Sloga« kot glasb. društvo, ki ima s časom korakati naprej in se ne vtrajši zbežanih konservativcev. Ni bilo vse podano najboljšo, kakor bi si to n. pr. jaz želel, toda stvar ni tako enostavna, kakor si to misli oni, ki vidi v glasbi samo sredstvo za boljše in lažjo prebavo. Pa tudi ti so prišli pri tretetu g. Lukeža na svoj račun. Jaz sam pa se »Sloga« še posebno zahvaljujem, da mi je omogočila slišeti skladbo »V samostanu«. Niti enega tona v oktetu ne preklčim. »Sloga« naj gre svojo pot energično dalje. Prej ali slej pridejo vsi za njo. Tisti, ki hoče nositi za stavbo, mora biti vedno spredaj. Več o koncertu v nekaj dneh.

— Sentjakovski gledališki oder v Ljubljani. V soboto dne 16. januarja: »Gledališka kriza«. V nedeljo dne 17. januarja: »Gledališka kriza«.

— Sentjakovski gledališki oder vprizori v soboto 16. in nedeljo 17. t. m. ob 20. uri izborni satirično veseligr »Gledališka kriza«. Dejanje slika gledališko življenje in pove marsikakega resnico, ki je primerna tudi za današnje čase. Predprodaja vstopnic je v kavarni Zalaznik na Starem trgu. Posetite predstavo!

— Premijera Pirandellovega Henrika IV. Med vsemi deli dramskega pisatelja Pirandello najbolj slovi njegova tragedija Henrik IV., ki jo igrajo po vsem svetu, vloga Henrika samega je v igalskem oziru tako velika, da jo igrajo največji svetovni dramski umetniki. Prvi jo je kreiral znameniti Pirandellov igralec Rogero Rogeri. V Nemčiji pa jo igra z največjim uspehom slavni Moissi. Delo je globoko filozofsko in ostro veže historijo s fabulo znanega nemškega cesarja Henrika IV. Dejanje se vrši v sedanjosti in ima svojo osnovo na sledečem dogodku: Vrši se je konstituiran sprevod, v katerem je nekdo predstavljal Henrika IV. Vsi lozločina pade predstavljalec Henrika s konja ter se pri padcu pobije na glavi. Posledica padca je bila blaznost, ki je trajala 20 let in v tej blaznosti igra dotičnik vloga Henrika IV. Pri naši vzpizoritvi predstavlja naslovno vlogo g. Rogoz, ostale glavne vloge igrajo ga. Marija Vera, gdna. Mira Danilova ter g. Levor. Osipovič in Peček. Stiri mlade ljudi, preoblečene v tajne svetnike Henrika IV., pa predstavljajo ga. Jan, Jerman, Sarcin in Šmerko. Sluga je g. Plut. Premijera Henrika IV. se vrši

kot izven predstava. Režija je v rokah profesorja g. Sesta.

— Pri današnji operni predstavi se pojeta Hatzejeva opera Povratek in Leoncavallovi Gumači. Uprava je mesto baletov Favnova noč in Svatovac uvrstila k operi Povratek znano opero Gumače ter je pričel, da je s tem le ustrežala želji abonmentov. Povratek se poje v običajni zasedbi le mestoma bolnega Betetta poje vlogo Stanca g. Rumpel. V Gumačih pa imajo glavne vloge ga. Jenikova ter g. Holodkov in Orlov. Predstava se vrši za red B.

— Prva ponovitev simfonične pesnitve za soli, mešani zbor in orkester se ponovi v petek dne 15. t. m. ob 20. uri zvečer v veliki dvorani Union. Ker se to delo pozneje ne bo več izvajalo, a zasluži vse naše zanimanje, saj je eno največjih del slovenske literature, opozarjamo vse, ki se zanimajo za resno koncertno glasbo, na ta koncert. Predprodaja v Matični knjižarni.

— Henrik IV., premijera v sredo dne 13. t. m. izven. Henrik IV. je psihološka drama človeka, ki niso ustvarja, da je Henrik IV., ki potem ozdravi in igra svojo blaznost dalje. Tragedija le med Pirandellovimi deli vzbudila v svetu največjo pozornost, ker je res človeška in pretresljiva ter zato umevanju bližja kot druga dela tega učinkovitega avtorja, ki trapijalo zavoljo svoje tehnične virtuoznosti. Naslovno vlogo igra g. Rogoz, v glavnih vlogah ga. Marija Vera, g. Levor, Osipovič, Peček, Mira Danilova.

— Opozarjamo na ponovitev Novakove simfonične pesnitve za veliki orkester, soli in zbor, ki se vrši v petek, dne 15. t. m. ob 20. uri zvečer v veliki dvorani Union. Pri tem koncertu nastopi čez 180 sodelujočih in sicer trje solisti, okrog 180 mešanega zbora in nad 50 članov orkestra. Delo je tako impozantno in to posebno v orkestralnem oziru, kakor jih je bilo še malo izvajanih na našem koncertnem odru. Izmed solistov sodelujejo ga. Lovsetova ter g. Banovec in Esetto. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni, za soboto kupljene vstopnice samo ob sebi umerno, voljajo na petkov koncert.

VANKASTER
CACAO

Julijska krajina

— 34 trupel političnih preganancev so pripeljali večeraj v Trst. To so Italijani iz Trsta 19. iz lstre 11 in 4 iz Furlanije, ki so umrli v avstrijskih taboriščih in ječah.

— Trije izmed petih napadalcev aretirani. Traški policiji se je posrečilo aretirati tri sumljive ljudi, katere smatra za napadalce, izmed pet h, na mestna stražnika Catartazza in Zachello. Za voditelja štejejo Petra Magrinja, bivšega župana v Fiumicellu v Furlaniji in dva bivša mestna stražnika, ki sta vedela, kdaj nosijo stražniki denar za izplačilo mesečnih plač. Pri Magrinju so v hišni preiskavi našli revolver s 30 naboji, krinko in bodalo. Pozneje se je pokazalo, da je bil glavni napadalec najbrže aretirani Stefan Markota. Bivša stražnika se imenujeta Albertini in Paluzzi. Policiji so za ledovanje še ostalih napadalcev se nadaljuje.

— Idrijski ručarji v fašistovskem sindikatu. Fašisti že dalje časa razlagajo rudarjem, da naj se vdpišejo v sindikat, potem se bo dalo doseči ugodno rešitev gnotnega stanja mnogo lažje nego potom sedanjih delavskih organizacij. Komunisti so dolgo premišljevali, kaj naj storo, slednje so se rondo odločili, da vstopijo v fašistovski sindikat, tako, da bo v nem organizirano vse rudarsko delavstvo, ki upa, da se potem uresniči njegove želje in zahteve.

držati. Zdaj pa le urno na noge in poberite se od to! Našli ste, kar ste iskali. Pojdite k vragu! In nikar se več ne kaitite po otoku! Marš! Pes!

Po sramotnem porazu še bolj ogorčen in potr se je napotil Francis k obali, kjer ga je čakal čoln. — Hči, čujte, mladi neznanec! Kaj če bi mi pustili za spomin svojo vizitko? — je zaklical za njim zmagovalce.

— Pretepačem in razbojnikom ne dajemo vizitk! — se je odrezal Francis in skočil v čoln. — Morgan je moje ime.

Neznanec je zadržtel od presenečenja. Že je hotel vzklikniti, pa si je v zadnjem hipu premislil in zamrmral sam pri sebi:

— Ista zalega! Ni črda, da sva si tako počel na. Francis je privezal čoln otoka Bulla, sedel na obalo, si prigljal pipo in začel razmišljati.

— Vsi do zadnjega so blazni — si je mislil. — V njihovih dejanjih ni niti kapljice zdrave pameti. Rad bi videl, da bi imel opraviti z njimi stari Regan. Ušesa bi mu odrezali!

Toda če bi mogel Francis videti, s čem se je pečal tisti n'p njemu podobni mož v platenih hlačah, bi bil še bolj trdno prepričan, da je vsa Amerika znorela. Mož v platenih hlačah je sešel v svojem šotoru in ogledoval na steni višeco sliko, ki je bila posneta po portretu njunega pračeda s'ra Henryja Morgana. Pri tem se je smehljaj in mrmral sam pri sebi: »In vendar sem pošteno premikastil tega člana Morganove rodbine.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, on 12. januarja 1926.

— **Antona Aškerc sedemdesetletnica.** Danes pred sedemdesetimi leti — dne 12. januarja 1856. — je bil v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah rojen največji slovenski epik Anton Aškerc. Antona Aškerc lahko upravičeno stavljamo ob bok Prešernu in Gregorčiču, ki sta ga sicer nadkriljevala kot lirika, v epiki pa je bil Aškerc in je ostal še doslej nedosežen mojster na polju slovenske književnosti. V naši literaturi je Aškerc najizrazitiji tip v svoje ideale verujočega, ki idealno smelo označujočega, v svojih načelih neomajno doslednega poeta. Skoraj vsi naši pesniki so bili mehke nature, edina izjema med njimi je Aškerc, poet moške odločnosti, jeklene doslednosti in neustrašne borbenosti. Aškerc je bil po poklicu duhovnik; čim pa je uvidel, da njegovi nazori ne soglašajo več s svečeniškim poklicem, je brez oklevanja sčel duhovniško haljo, ker je bil preveč moč in preveč značaj, da bi hlinil čustva, ki jih ni imel, in izpovedoval življenje in načela, ki jih je v svojih filozofskih študijah spoznal za napačna. Kar je spoznal za pravo, tega se je oklepjal z naravnost fanatično doslednostjo. Zato je bil tudi fanatičen pobornik resnice in pravice. „Resnica nad vse“, to je bil njegov ideal, pa tudi njegovo geslo. Da je pri tem trpel njegovo umetniško stvarjenje, je naravno. Tako je postal apostol svobodne misli, a apostol je čisto udušil v njem poeta, kar se zlasti opazi v njegovih poslednjih delih. Kljub vsemu pa so njegovi umotvori po pretežni večini pravi biseri v naši literaturi in njih umetniško vrednost bodo po zaslugi znani oceniti še tisti, ki se osvojbo osebnih predsodkov, ki so zavladali v literarnih krogih proti pesniku v zadnjih letih njegovega življenja. Antona Aškerc je bil mož širokega duševnega obzora, svetovno naobražen, kakor redkokateri naš literat. O tem pričajo vsa njegova dela. Bil je Slovan, verujoč v veliko slovansko poslanstvo. Jugosloven, ki je bil prepričan, da napoči tudi združenemu jugoslovanskemu narodu veliki dan vstajenja — svobode in ujedinjenja. Ta njegova vera v veliko slovansko in jugoslovansko bodočnost se zrcali iz vseh njegovih pesmi. Njegov je izrek: „Resnično, resnično vam povem: kdor se ne prerodi v narodni pesmi volje, v srbski narodni pesmi še posebe, ne vniče v pozicije nebeško kraljestvo.“ — Aškerc je umrl 10. junija 1912. Z njim je ležal v grob ne samo eden največjih naših pesnikov, marveč tudi eden najgenijevitejših borec za svobodo in lepšo bodočnost našega naroda. Jedva 14 let je preteklo od njegove smrti, vendar je danes malodane pozabljen v naši javnosti. In to je pravzaprav ubožno sprječevalo za današnjo generacijo. Toda prepričani smo, da pride dan, ko se tudi naši ljudje zavedo, kaj je v slovenski književnosti Anton Aškerc.

— **Klerikalci in stanovska beda.** Pišejo nam: Klerikalci in njih listi ne prenehajo zabavljati, da se ničesar ne stori, da bi se odpravila ali vsaj omilila stanovska beda. Ničesar se ne stori? Mesta občina je že zgradila celo vrsto stanovskih hiš za svoje uslužbenke, takisto pa so tudi razne gradbene zadruge, katere so osnovali ljudje, ki ne pripadajo klerikalni stranki, sezidali lepo stotino hiš, kjer je našlo stotino stotine rodbin. Kaj pa so v tem pogledu storili klerikalci, ki na bolj kriče radi stanovsko bedo? Gotovo so sezidali legio stanovskih hiš, da pokažejo s tem tudi v praksi in dejanjih svojo toplotno ljubezen do bednih brezstanovancev! Kakpak! Zgradili so dom za duhovne vaje, obdali orlovski stadion na Dunajski cesti s tri metre visokim zidom, kar je stalo nekaj stotisočakov, in jeli so graditi na več milijonov proračunov cerkev v Šiški, kakor bi že itak ne imeli več kakor preveč cerkva v Ljubljani! Za zgradbo so torej klerikalci potrošili v zadnjih letih težke milijone, toda niti ene pare niso porabili za stanovsko bedo. Ako bi bili porabili milijone, ki so jih vtaknili v zgradbo nepotrebne cerkve in zidu pri stadionu, za zidanje stanovskih hiš, kako bi oblačili stanovsko bedo, koliko nesrečnim rodbinam bi lahko preskrbeli udobno stanovanje! Toda klerikalci so človekoljubi samo na jeziku, socialno čutilo samo v teoriji, v praksi pa raje trošijo milijone za zgradbo nepotrebnih cerkva, katerih imamo v Sloveniji že toliko, da smo že v zasvet vsemu svetu!

— **Redukcija zdravnikov.** Narodna skupščina je včeraj, kakor smo že javili, sprejela proračun ministrstva za narodno zdravje. V proračunu so na računalen način črtane važne postavke, ki bodo živo začele v razvoj zdravstva in bodo povzročile tudi materialne tekoče raznim bolnicam. Na podlagi novega proračuna se odpravi pri ljubljanskem zdravstvenem inšpektoratu osem mest zdravnikov, dveh znanilčev in petih slug. Reorganizirani so tudi gotovi izdatki za nabavo zdravil in instrumentov.

— **Nov ameriški poslanik v Beogradu.** Ameriški poslanik na našem dvoru sir Lodge je premeščen iz Beograda in na njegovo mesto je imenovan dosedanjí poslanik v Kodanju sir Prince.

— **Nove novčnice po 5 Din.** Narodna banka je prejela iz Francije nove novčnice po 5 Din. Te novčnice pridejo v promet v drugi polovici tega meseca.

— **Spremembe v Presbireju.** Beogradski listi javljajo, da pripravila zunanje ministrstvo gotove reforme svojega tiskovnega oddelka. Dosedanji šef Presbireja g. Ivković bo imenovan za generalnega konzula in za šefa Presbireja kandidirajo novinarja Pora Taletova

— **Načrt srednjohotelskega zakona.** Prosvetno ministertvo izdala je najkasneje česa načrt novega srednjohotelskega zakona, ter bo v ta namen sklicala posebno konferenco ravnateljev in profesorjev srednjih šol.

— **Zaposlovanje inozemcev.** Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je dobila glede izdaje uradnih potrdil inozemcem, ki so bili zaposleni v naši državi pred 14. junijem 1922 naslednji razglas Inšpekcije dela v Ljubljani: „Na temelju predpisa § 7 Pravilnika o zaposlovanju tujih delavcev (Uradni list št. 262/108 ex 1925), ki a je dne 4. novembra 1925 pod št. 376/IV izdal g. minister socialne politike, se pozivlja o vsi oni inozemci, ki so bili zaposleni na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev že pred dnem 14. junija 1922. leta, da vložijo pri tuk. uradu prošnje v svrhu izdavitve uradnih potrdil, da se nanje izredbe § 103 Zakona o zaščiti delavcev z dne 28. II. 1922 ne nanašajo. Obenem s pravilno (Din 25.—) kolikavno prošnjo treba predložiti povsem verodostojne dokaze, da so bili res zaposleni na ozemlju naše države že pred dnem 14. junija 1922. Razen tega naj predlože tudi dokaze o svoji strokovni kvalifikaciji, o vrsti posla, ki ga opravljajo in podatke o podjetju (podjetjih), kjer so (oziroma so bili) zaposleni. Na temelju teh prošenj bo Inšpekcija Dela izstavila poslicem potrebne uradne izkaznice, da ravne predpisi § 103 Zakona o zaščiti delavcev ne veljajo in da smejo biti svobodno in brez oviranja zaposleni na ozemlju naše države. Teh prošelj ne morajo vlagati delavci, temveč jih morajo vložiti prizadeti inozemski delavci, oziroma uslužbenici sami in brez ozira na vrsto in značaj njihovega posla. Rok za vlaganje prošelj poteka z dne 28. februarja 1926. Proti inozemcem, ki bi v stavljenem roku neopravičeno ne vložili predpisanih prošelj, bo Inšpekcija Dela uvedla z zakonom predpisano kazensko postopanje. Razen tega se bo namreč, da veljajo zanje predpisi § 102 Zakona o zaščiti delavcev in se jim bo v slučaju, da niso potrebne uradne izkaznice, davila za zaposlenje, v smislu predpisa § 23 gonilnega delavca, oziroma uslužbenca nadležna zaposlenja v naši državi. — Izp. k. r. d. v. Ljubljani.

— **Pri sklarju Ant. Trstenjaku.** Ante Trstenjak je otrok solnčnih Slovencev Goric na Sijetnem, kjer ljudje svoje življenje živijo kot veseli otroci. Izbrzeli se je v Gradcu, na Dunju, v Pragi je dočrtil akademijo. Uspelo mu je, d. sčeti z razstavo v Pragi znane uspehe. Odiš je šel v Pariz, kjer si je uredil lasten atelje. Njegova razstava v Parizu pred pol letom (julija 1925) so sprejeli Francozi z izredno finim razumevanjem in velikim odobravanjem. Iz Pariza je odšel na dvomeščno potovanje po francoski Bretagni in preko Italije v Jugoslavijo in plodove tega potovanja smo imeli priložiti si ogledati.

Ze po nekaterih skicah je videti in čuti sigurno roko, smotrna, jasen izraz in nežno poetično občutje umetnikov, rdi katerega moramo vzljubiti svojstveni kar zanimivih in intimnih bretonskih pokrajin. Mnogo epovane italijanske motive nam Trstenjak umé podati na tako plastičen, čistost posebno živ način, da jih gledamo, kakor bi bili novi in se nas to pojmovanje dejoma s posebno silo. Tehnika je pri Trstenjakovih delih povsem obvladana in p. d. rejena vodilni umetniški misli in skika je izraz njegove duše, želja, doživljaj, sen — ideja. Lepota tukaj ni samo v obliki, kakor jo pojmujejo po večjem moderne smeri, nego je občutna in očitvena. Fini, skoro prezorni skicirali so do podrobnosti natančni, a vendar tako sveže podani, harmonični in ničmanjari objednem. Bretagna, Neapelj, Rim in Beneke grejo mimo naših oči kakor sen kretno noč. Čisto svojska so njegova dela v olju. Čustvenost, toplota, vedrost in večpoteznost so osnovne črte njegovega stvarjenja. Misel, — jasno in razumljivo v harmonični lepoti izražena je najizgurnejši kriterij resnične umetnosti in v tem oziru je posebej povdriti, da Trstenjak skuša tudi — in to je težišče umetniške vrednosti, — rešiti globoke duševne probleme v svojem zelo zrelem „Trpjenju“ ter v nenavadnem, zanimivem pojmovanju „Sinuolovkevega“. Trstenjak hodi svoje lastno pot in ta pot ga vodi, odprtega na svoj močni talent — navzgor. Prav ugodno kritiko jo prinaša „La revue moderne“ z dne 30. julija 1925 v Parizu pod naslovom „L'exp. dition particlière de Ante Trstenjak à la Galerie Carmini. Kritika označuje Trstenjaka kot „ce chercheur d'idéal“ ter nadaljuje: „S'N'ovekove, svetovnega prikaz slovenske duše v delu Trstenjakovem. Toda to je le eden obraz slikarjev, obraz globokega misleca, ki išče svoje pct, ki se obotavlja in zavzra lastnoto tehniko, čije skrivnosti so mu vse znane, ter skuša trudoma najti izraz za svojim inngostivnim čuvstvom, ki š. mučijo in razbavajo njegovo misel in to s potezami, ki samo napol kažejo njegovo zmožnost...“

— **Vprisanje drž. avtomobilov.** Pred finančnim odborom se nahaja nov pravilnik o državnih avtomobilih. Po tem pravilniku imajo pravico na brezplačno uporabo državnih avtomobilov: ministri, predsednik, ministri, predstojniki narodne skupščine, upravitelji mesta Beograda, vojni župani in šef zagrebske policije in sicer imata ministri predstojnik in minister zunanjih del pravico do 3 avtomobilov, ministri in predstojnik narodne skupščine do 2, vsi ostali pa pravico do 1 avtomobila. Ministrstvenim predstojnikom in ministru zunanjih del so dodeljeni po 3 avtomobilu radi tujih delegacij, ki prihajajo v Beograd za vsak avto se računa dnevno 12 litrov bencina. Vsek kmed gori navedenih čestojanstvenikov mora služiti sam za bencina, potrebna popravila, garaz. V potrditve teh stroškov bo drž. blagajna mes. izplačevala po 20.000 mangotov ministrskemu strodnarstvu in ministru zunanjih del, vsem ostalim pa po 15.000. Vsi drž. avtomobili, ki se nahajajo v poseti drugih funkcionarjev, kakor so gori navedeni, bodo na javni dražbi prodani na korist države.

— **Slovenec na planinski razstavi v Lond. V času od 14. decembra 1925 do 9. januarja 1926 se je v Londonu Wi 23 Savile Roco vršila vsakoletna razstava planinskih slik. Razstavo je priredila najznamenitejša angleška in sploh svetovna turistovska organizacija „Alpine Club“. „Alpine Club“, kateremu predseduje od leta 1923. znani osvajač Mount Everest, brig. general C. G. Bruce, je bil ustanovljen leta 1858. Iz kluba so izšli najdržnejši plezalci ter osvajači gor. tako tudi mounťeverest ekspedicija. Član kluba je bil tudi znani Mallory, ki se je par sto metrov pod vrhom pri zadnji ekspediciji smrtno ponesrečil. Po predavanju nekaj odlične prijateljice g. Copeland je turistovski klub „Skala“ stopil z „Alpine Clubom“ v prijateljske stike ter se tudi udeležil letošnje klubove planinske razstave. Razstavili so klubovi člani: prof. Jenko Ravnik, Janko Škerlep, Egon Planinšek in Dana Kuraltova. Naše planine, kot tudi dovršene slike naših amaterjev so vzbudile splošno pozornost ter so se Angliži, kar je pri njih redko, zelo iskavo izrazili o razstavljenih slikah. Turistovski klub „Skala“ se zahvaljujemo za tiho in neumorno delo za razvoj turisticke in tujeskega prometa.**

— **Tujaki promet v Beogradu.** Šef osrednjega glasilnega oddelka v Beogradu je sestavil statistiko o posetu tujcev v 1. 1926. Beograd je posetilo lani 12.726 tujcev iz 41 držav. Dnevno se je torej mudilo v Beogradu 35 tujcev. Po državah so razdeljeni tujci takole: iz Afganistana 2, Albanije 141, Zedinjenih držav 403, Argentine 3, Avstrije 2253, Belgije 63, Bolivije 7, Angleške 468, Brazilije 22, Bolgarske 327, Grške 381, Egipta 27, Estonске 12, Italije 674, Japonske 12, Armenije 5, Kanade 8, Norveške 7, Perzije 55, Poljske 3337, Portugalske 13, Rumunije 669, Rusije 127, Turčije 107, Urugvaja 2, Finske 7, Francije 628, Haiti 1, Holandske 40, Čehoslovake 2259, Chile 2, Švice 236, Švedske 12 in Španije 62. Večinoma so bili trgovci, trgovečki agentje, bankirji itd. Najmanj je bilo izletnikov in turistov.

— **Tujaki promet v Splitu.** Lani je posetilo Split 34.769 tujcev, predanekim pa 8758 manj. Iz Dalmacije je prispelo v Split 19.528, iz ostalih krajev naše države 10.894, iz Čehoslovake 340, iz Poljske 47, Rumunije 13, Bolgarske 3, Avstrije 839, Madžarske 54, Italije 1455, Francije 47, Rusije 58, Angleške 209, Nemčije 542, iz ostalih evropskih držav 79,8 iz držav izven Evrope 141.

— **Prošnja uslužbenec mestnega dohodarstvenega urada.** Prejeli smo: Ker se za uslužbenca mestnega dohodarstvenega urada v Ljubljani obstoja vedno 12urni delavni čas, kar znaša tedensko 72, z nedeljami celo 84 ur, je društvo že imenovanega urada sklenilo prositi gerentski svet ljubljanski, da nam blagovolji urediti delavni čas na osem ur, oziroma 48 tedensko, z nedejo na največ 56 ur. Upamo, da nam čisani gerentski svet ne odreče naše prošnje, ker prosimo le za to, kar smo po zakonu o zaslužbi delavcev upravičeni prositi. Vse druge urade in inštanice pa naprošamo za blagohotno posredovanje. K temu nimamo namena pridajati nikakega posebnega kontentiranja, ker dovolj govori dejstvo, da mora še ob današnjem času, ko vlada tako obilna in kruta brezposelnost, pri nas pretežna večina uslužbenecv delati po 12 ur in mnogokrat celo po 13 in 14 ur čnevno ter ob nedeljah 24 ur, da si zagotovo službo. Naprošamo pa tem potom tiste, ki čutijo z nami in ki so jim zakoni naše države res zakon, da nas podpro s svojim posredovanjem.

— **Samomer v Zagrebu.** V Zagrebu je na Strossmayerjevi promeni izvršil samomer 35-letni pekovski pomočnik Vid Adrovič. Skočil je z 10 m visokega poslopja in je bil mrtve na licu mesta. Vzrok — stanovanska beda.

Iz Ljubljane

— **Deklarac. novetam in mladim materam** priredi Splošno žensko društvo v Ljubljani ciklus javnih predavanj pod skupnim naslovom: „Nega dojenčeka“. Predavala bo oskrbna sestra in potovalna učiteljica zavoda za socialno higijensko zaščito dece, gđna. Ana Koštomajeva ter obenem tudi nazorno kazala, kako je ravnanj z malim detetom. Predavanja se začne v sredo 13. t. m. ob pol 8. zvečer na meščanski dokliški šoli pri Sv. Jakobu, II. nadstropje. Vršila se bodo deset večerov zapored. Vstopnine ni nikake in je dobrodošlo ženstvo vseh sloj. —

— **Pozor!** Udrženje vojnih invalidov, vdov in šrot. podružnica v Ljubljani, opozarja vse člane in članice, da se javi o sodišču v svrhu prevredbe po novem invalidskem zakonu in to najkasneje do 17. februarja 1926. — Odbor. —

— **Za trgovski ples,** ki se vrši v soboto dne 16. t. m., so predpriprave končane in vabila razposlana. Ker bo vstop dovoljen samo proti vabilu, prosimo vse one, ki se žele plesa udeležiti, pa vabilu pomotoma niso prejeli, da sporoče svoje naslove društveni pisarni trgovskega društva „Merkur“, Ljubljana, Gradišče št. 17/1, telefon 552.

— **Smrtna kosa.** Umrla je gospa Ema Schischkar, roj. Pucher, vdova prezidalnega tajnika „Kranjske hrančnice“ v Ljubljani. V krogih, ki so jo poznali, je vživala splošno spoštovanje. Pogreb bo v sredo 13. t. m. ob 15. s Pogačarjevega trga 13. na pokopališče k sv. Križu. Blag ji spomin!

— **Občni zbor Jezdnega odseka telovadnega društva Sokol v Ljubljani** se vrši v ponedeljek dne 18. t. m. ob 20. uri v Narodni kavarni. —

— **Pozor — ples!** Strokovna organizacija natakarjev, hotelskih in gostinskih nameštencev priredi letos svoj običajni ples v vseh prostorih Kazine v sredo, dne 13. t. m. ob 20. uri. Ker je namenjen čisti dobroti v prid strokovni šoli, se priporoča organizacija za obilen pleset. — Odbor! —

— **Splošnega ženskega društva seja** v sredo, 13. t. m. ob 5. popoldne. Dnevni red: Razstava „Jugoslovanske žene“. Udeležba odbornice obvezna, članice jako dobrodošle. —

— **V počaščenje blagopokojnega gospo. da Iv. Kneza** darujeta za „Ciril in Metodovo družbo“ Mira in Josip Costaparija Din 200. — Hvala.

— **Za mestne štomake.** Mesto venca na krsto g. Ivana Kneza so darovali za mestne reveže: Združene opekarne d. d. v Ljubljani Din 1000 in Jadranska podunavska banka Din 500.

Iz Celja.

— **Redni sestanek SDS za Celjsko** okoličo se vrši v četrtek ob 20. uri pri Neraču v Gaberju.

— **Jugoslovansko-čehoslovaska liga** v Celju. Veliki župan je potrdil pravila Jugoslovansko-čehoslovaska lige v Celju. Ustanovni občni zbor se bo vršil dne 16. januarja ob 20. uri v klubovi sobi Celjskega doma.

— **Za vozove prepravov na ulica.** Mesta občina je sklenila zapreti ozko Levstikovo ulico med Rakuschevim skladiščem in gostilno „Branibor“ za promet z vozovi. — Vozinjo po tej ulici bosta zabranjevala po dva v zemljo zabita stebriča na obeh koncih ulice.

Iz Maribora

— **Že požar v Kamnici.** V nedeljo zjutraj je izbruhnil v gospodarskem poslopju farovža v Kamnici velik požar, ki se je naglo širil. Kljub temu, da so na lice mesta takoj prispelo požarne brambe iz Maribora in okolice, je ogenj vpepelil pralnico, sadno stikalo in svinjak. Gašenje je bilo radi pomanjkanja vode zelo oteženo. Ogenj je bil potaknjen.

— **Dr. Politeo v Mariboru.** V Maribor je prispel znani politik in vodja narodnih socialistov v Zagrebu, dr. Politeo. V gostilni „Rotovž“ je govoril na zborovanju narodno soc. stranke. Predvsem je obravnaval sedanjí politični položaj ter se dotaknil programa in delovanja prosvetnega ministra Stepana Radića.

Po svetu

— **Razburčeva operacija.** Na kliniko dr. Rasomina v Citi so pripeljali nedavno nekoga bolnika, ki bi ga morali zaradi slepice nujno operirati. Ko bi se morala operacija pričeti ter je bil bolnik v narkozi, je začel dr. Rasomin napram obema asistentinama zdravnikoma čudno činično govoriti. Po prvem zarezu, ki je bil popolnoma strokovnjaški, se je dr. Rasomin nenekraj glasno zasmejal, virgel nož po čem ter izjavil, da se delo ne izplača. Asistenta sta se začudena spogledala, ker nista slutila, da imata blaznjo pred seboj.

— **Jubilej makaronov.** Danes, ko so jubilej moderni, ko se proslavlja že vsaka žleznica, se spodobi, da se spomnimo tudi italijanske narodne jedi, makaronov. Prošli mesec je namreč minilo 400 let, t. o. so v Napulju prvič meseca decembra 1525, ko so pri neki pojedini v Napulju privrkat prinesli na mizo makarone. Od takrat so se testenine sicer razširile po vsem civiliziranem svetu, a najbolj so zaljubljeni v svoje makarone Italijani, ki trdijo, da ljudje, ki se hranijo s testeninam, nikoli ne izgubijo duševne in telesne svežosti. Seve smrt napravi izjemo, ker za nesmrtnost tudi makaroni niso.

— **30 let brigantstva.** Divje je še življenje po južni Italiji. Dolgi 30 let je delovala tam doli brigantska banda Antoloro - Ferrarello. Štiri province: Palermo, Girgenti, Katania in Sirakuzo so strahovali bandite omenjene skupine. Nešteto je bilo roparskih napadov in prebivalstvo je živeo v večnem strahu. Dočemu prizadevanju policije v Palermu se je končno posrečilo prestrašiti voditelje banditov, tako da so se sami

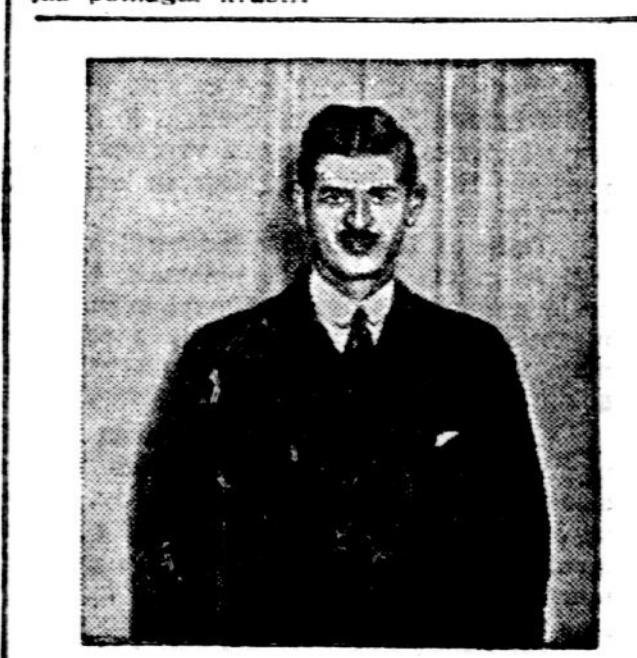
javili policiji. Poglavar je Gaetano Ferrarello, njegov glavni pomočnik Carmelo Salvo in ž njima se je prijavilo deset drugih glavnih banditov.

— **Čarska ruska krona na dražbi.** Tekom prihodnjega tedna bodo v Newyorku na javni dražbi prodajali krono zadnjega ruskega cara in druge dragocenosti. Krona je stara približno 400 let ter vsa posejana z dragulji. Sami diamanti na kroni se cenijo na 15 milijonov dolarjev. Med diamanti je sloveči Orlov tretji največji diamant na svetu. Izključna cena krona in drugih dragocenosti znaša 250 milijonov dolarjev. Najresnejši dražitelj je Rockefeller, znani „kralj petroleja“.

— **Požrešnost, ki nam koristi.** Lastavice so nenavadno požrešne ptice. Dokler lastavičji par še gnezdi, požreta približno 600 muh in komarjev na dan, kar znaša na mesec 36.000. Ko pa se izvale mladiči, podvojita stara lov za žuželkami. Ako je v gnezdu n. pr. pet mladičev, nalovi lastavičji par zase in za mladiče najmanj 270.000 žuželk na mesec, torej pride na vsak par lastavič najmanj en milijon žuželk v enem poletju.

— **Vas, ki je izgubila v morju.** Na oldenburskem nabrežju Severnega morja nasproti Wilhelmshavemu so nedavno izkopali razvaline velike vasi. Vas je bila zasuta samo s tri metre debelo plastjo. Razen zidovja so našli tudi razno domače orodje. Geologi so menili, da je to ena izmed mnogih naselbin, ki jih je glasom zgodovinskih virov leta 1511 preplavilo morje. Obenem so geologi dogodili, da se je tekom zadnjih stoletij morsko nabrežje znatno povišalo.

— **Izpuštile ga!** Friderik Veitli se je nekoč sprejel na dvoranih gradu v Potsdamu in je opazil v avdičnem dvoranu, kako se je neki človek, stoječ na stolu, trudil, da bi snel s stene večko uro. Friderik je gledal in potem stopil na stol ter lepo pomagal „ururju“ sneti uro. „Urur“ se je glinjen z vso podanisko vdanostjo zahvaljeval in priklanjal ter odšel... Drugi dan je dobil kralj poročilo, da je bila iz avdičnega sobe ukradena ura, da je tat prijet in kaj nali stori z njim. Friderik se je nasmejaj na glas in rekel: Izpuštile ga..., ker sem mu jaz pomagal krasti!

PRINC NIKOLAJ, mlajši brat bivšega ruskega prestolonaslednika Karla.

— **Bogastvo ameriških Indijancev.** Vrednost lastnine ameriških Indijancev se je znatno povišala tekom feiskalnega l. 1925. Zvezni indijanski urad ceni sedanja skupno vrednost indijanske lastnine 1656 milijonov dolarjev. V tej vrednosti je obsežena lastnina toliko indijanskih plemen, kolikor onih posameznih Indijancev, ki so pod varstvom zvezne vlade. Prihodek na vrednosti se pripisuje večji vrednosti petroleja in plina, premoga, svinca, asfalta in drugih rudnin v posestvih indijanskih plemen. Vrednost teh rudninških naslag se ceni na skoraj 934 milijonov dolarjev.

— **Lloyd George v Rimu.** Za praznike je prišel Lloyd George v spremstvu v Rim, da vidi zopet solnce in se malo odpočije. V Rimu ga dobro poznajo. Lloyd George hodi okoli in tako je bil v cerkvi sv. Petra navzoč pri krstu novorojenčka. Obstal je in gledal prito. Oče otroka pa ga je spoznal in rekel je družbi, zbrani pri krstu: Gle te, ta gospod je Lloyd George. Vsi so se ozirli nanj. Lloyd George je seveda to opazil in stopil k očetu novorojenčka ter mu stisnil roko. Očetu so šle po glavi razne misli in ves srečen je narodil, da se ima novorojenček namesto na ime sv. Antona krstiti za Jtrija. Lloyd George — Giorgio. In tako je dete dobilo ime Giorgio. Ali Lloyd Georgeu je ime David, česar oni oče seveda ne ve, Lloyd George je novorojenčka bogato obdaril.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— **Gospod Josip B. v Mikanovcih.** Pri naročilu harmonike je treba zahtevati izvožno potrdilo (Ursprungs - Zertifikat) in fakturo. Oboje naj pošlje tvrdka na naslov: Rajko Turk, carinski posrednik, Ljubljana, ki bo vse nadaljno preskrbel.

Štednja z razsvetljavo
obrnava gospodarnosti vredenja iz stališča razsvetljave. Ona se koni proti zablodi, da je električna razsvetljava luksuz in zahteva od vsakega, da izkoristi gospodarnost in kulturne moči električne svetlobe.

OSRAM

Gospodarstvo

To in ono

Fr. Zelenik:

Gospodarska kriza

Svetovno gospodarstvo boleha že dolgo, nahaja se v krizi, ki je začela naraščati s koncem svetovne vojne in ne moremo reči, da je danes že na višku, kakor tudi ne moremo skiepati, kdaj bo začela ponehava in kdaj je bo konec.

Naša država doslej ni bila posebno prizadeta za gospodarstva krizi, ker je pač po večini še poljedelska z zelo preprosto gospodarstvom oblikami, vendar občutno nastop gospodarstva krize tudi pri nas in brezposelnih štejejo tudi že na tisoče.

Kaj je gospodarstva kriza? S tem izrazom označimo globoko in občutno motnjo v gospodarstvem ravnotežju, v proizvodnji in prodaji blaga. Dr. Nedeljković pravi v svoji »Osnova političke ekonomije«: Ekonomsko krizo znače kvarenje ravnotežja med ponudbo in zahtevjo, med proizvodnjo in prodajo v taki meri, da povzroča zastoj v posrednih in neposrednih dejavnostih gospodarstva, potrebe, materialne izgube in nagli propad industrijskih ali trgovskih skupin.

Vzroki kriz so kaj različni. Zgodovina gospodarstev kriz nam pripoveduje, da povzročila krize v raznih gospodarstvih panogah preživljanje ustanavljanje industrijskih podjetij in trgovskih firm, kar povečuje produkcijo in porabo blaga, padanje konsumna vsled porastih cen ali prenasitja trga, podražanje denarja, prevelike izpremembe v valutni, napačne borzne in trgovske spekulacije, naravni dogodki, kakor slaba letina in drugo.

Po končani svetovni vojni je vsa industrija začela z največjo živahnostjo proizvoditi mirnodopske potrebščine. Povpraševanje in potreba industrijskih predmetov je bila velika, za industrijo in trgovino se je začela »konjunktura«. Ustanavljala so se številna industrijska podjetja posebno v novonastalih državah, ki so se hotele čimprej osvoboditi nadvlade tuje industrije. Porabili so se veliki zneski za nove ustanove in naprave, države so metale na trg ogromne množine papirnatega denarja, s čim se je vspešno podpirala podjetnost in enkratno ustanavljanje industrije in firm. Denarja je bilo kot lista in trave, toda njegova vrednost je neprestano ležala navzdol, kakor so ležale cene blaginje.

Toda ta živahnost v industriji in trgovini je začela kaj kmalu polejati. Konzum se je preskrbel s potrebščinami in potem je njegova kupna moč prepadala s propadajočo valutno, in danes se konzum vsled visokih cen omejuje le na najpotrebnejše.

Cene proizvodov poljedelstva in živinoreje so znatno nazadovale. Ni so jim pa sledile cene industrijskih predmetov, kakor se niso zmanjšala davčna bremena z dviganjem vrednosti denarja. Kmečko ljudstvo nima denarja in ne more kupovati industrijskih proizvodov, čeravno jih nujno rabi.

Zgodovina gospodarstev kriz nas uči, da je za poblajanje kriz potrebno bilo strokovnega in stvarnega znanja in mnogo energije. Boj mora biti brz in energičen, ako naj bo uspešen. Vsaka gospodarstva kriza zahteva velike žrtve narodnih sil in narodnega premoženja, zato pa je najvišja dolžnost državne uprave, da se bori z vso resnostjo proti krizi.

Toda strokovnega in stvarnega znanja, kakor tudi razumevanja primarnike marsikje in zato je boj proti krizam tako težak in malo uspešen.

Kot bolna sredstva proti krizam priporočajo strokovnjaki: Pravilno carinsko politiko, ki naj prepreči preplavljanje domače zemlje s tuji industrijskimi izdelki. Pospeševanje izvoza pridelkov in izdelkov lastne industrije in gospodarstva. Uvedbo materialne in zanesljive statistike in trgovske poročevalske službe, ker na podlagi statistike in trgovsko-poročevalske službe

je mogoč pregled domačega in svetovnega trga. Smoteno gozilev trgovskega in narodno gospodarstva duha. Uvedbo, pospeševanje in nadzorovanje pravičnega kreditnega in plačilnega prometa. Preprečevanje ustanavljanja šibkih industrij in podjetij. Strokovno, nepolitično in neustransko urejevanje splošne produkcije v državi. Največ varčnost v državnem gospodarstvu. Priletnost strokovnjakov iz gospodarstvenih krogov k posvetovanju in sestavljanju novih zakonov.

— **Znižanje potniških tarif.** V prometnem ministru se že dolgo pripravljajo na znižanje potniških tarif. Po vestih iz Beograda se bližajo te priprave koncu in potniške tarife bodo v doglednem času znižane za 40 %.

— **Promet novosadske blagovne borze** je znašal lani 23.499 vagonov blaga ali 1539 vagonov več kakor predlanskim. Največji je bil promet s koruzo (17.097 vagonov), dalje z žitom (4452 vagonov), moko (962 vagonov) in drugih pridelkov (538 vagonov). V maju je bil največji promet (2466 vagonov), v decembru pa najmanjši (143 vagonov).

— **Reka je došla posojilo.** Na Reko sta prispela te dni dva višja funkcionarja finančnega ministru iz Rima, ki sta prinesla s seboj 25 milijonov lir. To je posojilo, ki ga je dala italijanska vlada Reki. Iz te svote dobe v prvi vrsti posojila reški obrtniki.

— **Prodaja pepela od bele litine.** Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani se vrši dne 19. januarja t. l. ofertna licitacija glede prodaje 2.900 kg pepela od bele litine. Predmetni pogoj so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije.

— **Glasnik za študente, kredit i osiguranje.** Pod tem naslovom so začela izhajati sredi tega meseca strokovna mesečna revija, pri kateri bodo sodelovali domači in inozemski priznani strokovni in javni delavci. List bo redigiran tudi v slovenskem jeziku in bo imel svojo redakcijo tudi v Ljubljani. Naroda se v Zagrebu, Marovska ulica 30, in stane celotno 150 Din.

— **Zavoji za pošiljanje suhega kvasa.** Ministrstvo trgovine in industrije naznanja, da finančno ministru poljske republike objavilo sklep, na podlagi katerega je dovolje no uporabljati za zaviljanje suhega kvasa samo v tak papir, na katerem se more o lepi državnih banderole, a prepovedano je uporabljati prozoren papir ali papir prepojen s parafinom. Procentni kvasa se opozarja, da se izza 1. t. m. pošiljke s kvasom ki ne bodo odgovarjale navedenim pogojem ne bodo carinile.

— **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 19. januarja t. l. ponudbe za dobavo 75, 100 in 73 m³ mehkih suhih desk, za dobavo 80 kom. hrastovih pragov ter za dobavo 1721 kg raznih kovinskih stružcev. Predmetni pogoj so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 18. januarja t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 500.000 kg pšenice. Dne 27. januarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave materiala za masenje, dne 28. januarja t. l. pa glede dobave parne lokomotive in Diesel - motorja. Dne 29. januarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave sten za lokomotive; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 54.000 kg raznih odlikov iz jeklene litine; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave medenega materiala. Dne 30. januarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave materiala za tračnice in skretnice, glede dobave 3920 komadov tračnic. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

8000 ponarjenih tisečdinarških novčanic

Preiskava v Nemčiji glede ponarejenih 1000 Din novčanic se nadaljuje s polno paro. Vodita jo, kakor smo poročali, šef kriminalne policije g. Lazic in kriminalni uradnik dr. Bogdanović. Omenili smo že, da je bila v Bielefeldu v Nemčiji odkrita tiskarna, kjer so se tiskali denarški falsifikati. Lastnik te tiskarne je neki Norfolk, ki se v celotnem bavim s tiskanjem etiket. V zvezi z ohranjenim tiskarnu je bilo v Nemčiji, v Bielefeldu in Duisburgu prijetih več oseb. Podrobnosti o teh aretacijah še niso znane. Policija je izsledila tudi intelektualne računalnike tega falsifikatorskega podjetja v interesu preiskave pa ostane to javnosti za enkrat prikrito. Na podlagi doseganega preiskave se zdi, da falsifikatorji niso bili v zvezi s falsifikatorji v Budimpešti.

Ugotovljeno je, da je bilo tiskanih 8 tiseč komadov ponarejenih 1000 Din bankovcev.

Mate Madunić, Petar Car in Jurčević so prinesli v Jugoslavijo nad 7000 falsifikatov. Ostalo je bilo razdeljeno med poedine razpečevalce, ki so že v rokah policije. Tako je imel Mile Javor 150 komadov, v promet pa jih je spravil le deset.

Tudi te falsifikate je policija že zaplenila na Sušaku. Več falsifikatov ima v rokah Petar Car, katerega dosedaj še niso prišli. Ede se skriva v Nemčiji. Kmalu potem ko so prispeli v Jugoslavijo Madunić, Car in Jurčević, se je vrnil iz Duburga tudi Mile Javor, pri katerem je zgoraj omenjena trojica hranila falsifikate. Javor je bil prijet v Brinju; pri sebi je imel 150 komadov falsifikatov. Z njim vred je bil prijet tudi neki Litaić. Falsifikatorjem je od 8400 komadov uspelo spraviti v promet le 30 komadov. Tudi te ponarejene novčance je policija že zaplenila in zato se zdi več beograjskih listov, da je finančno ministru skleno žigosati vse 1000 Din bankovce, neosnovana.

POZOR!

Opozorjate se, da eden par negativ s žigom in znakom (rečo, modro ali rjato)

„ključ“

traja kakor štirje pari drutih. Kupite eden par in prepričate se. — Negativ brez žiga „ključ“ so ponarejene

Tuberkuloza

Najbolj razširjena, pa tudi najbolj nevarna bolezen je tuberkuloza. Vsaj nepoznani ljudje se je najbolj boje. Sedmina vseh smrtnih slučajev in dve tretjini smrtnih slučajev vsled kronične pljučne bolezni odpade na pljučno tuberkulozo. V bivši Avstro - Ogrski je umiralo letno na tuberkulozi 80 do 90.000 oseb. To število odgovarja približno 1.000.000 oseb, ki so potrebne zdravniške pomoči in 3.000.000 ogroženih oseb. Pljučna tuberkuloza je znana že davno. V Hippokratovih in Galenovih spisih čitamo, da je bila ta nevarna bolezen zelo razširjena že v starem veku in da je zahtevala že takrat nebroj človeških žrtvi. V srednjem veku živeli odlični zdravniki, kakor Syivius, Willis, Morton so zelo podrobno opisali ves proces pljučne tuberkuloze. Njihova dela so pozneje temeljito proučili razni drugi strokovnjaki, med njimi Bayle, Laennec, Rokitskij in Virchow. Toda pravi vzrok tuberkuloze poznamo še.

le od leta 1882, ko je nemški učenjak Robert Koch odkril tuberkulozni bacil. S tem je postala tuberkuloza specifično nalezljiva bolezen. Brez Kochovega bacila se tuberkuloza ne more pojaviti. Kjer ni teh bacil, se nam tuberkuloze ni treba bati.

Tuberkuloza se lahko pojavi malone na vseh delih človeškega telesa, največkrat pa začne razjedati pljuča menda zato, ker pride ta organ največkrat v stik s povzročiteljem tuberkuloze. Pa tudi kostna, žlezna ali kožna tuberkuloza ni redka. Deca je zelo podvržena tuberkulozi oči, ušes, glasnica itd. Tuberkulozo dobimo v prvi vrsti z vdihavanjem prahu, v katerem so se zaredili tuberkulozni bacili. Tuberkulozo bolni ljudje pljujejo po tleh ali v posodo, ki ni bila predhodno dezinficirana in tako pridejo bacili v zrak. Pljuge opozarja na nevarnost infekcije, ki preti zdravim ljudem povsod, kjer tuberkulozni bolni kašljajo, kihajo ali govorijo. K sreči se širijo bacili od bolnika po zraku komaj na razdalji enega metra tako, da se lahko vedno izognemo infekciji tudi če smo primorani stanovati s tuberkulozno bolnim v isti sobi.

Današnje stanje tuberkuloze, kolikor se tiče zdravljenja, je tako, da lahko rečemo, da je tuberkuloza povsem ozdravljiva. Komur je napravil zdravnik diagnozo tuberkuloze, naj se nikar ne smatra za kandidata smrti. Napačno bi bilo v tem slučaju obupati in prepustiti boj za zdravje naravi. Tuberkuloza se da ozdraviti deloma z injekcijami krysologana, deloma pa s pomočjo solčnih kopeli v gorskih krajih.

Žrtvovanje belih indijskemu bogu

Pred desetletji so prodri belci ljudje preko obronkov Sierra Nevade v Kaliforniji. Kri Indijancev je tekla v potokih. Indijanci plemena Jakna, prebivajoč v ondotnih krajih, so pobegnili in se zatekli v neprodne gozdove gorovja.

Belci, ki so se naselili v nižavi, so se vedno izogibali gorskih pobočij, na katerih so se pomoči odigravali pošastni dogodki. Zagonetni ognji so žareli na gori duhov, čuti je bilo strahotne krike. Nedavno se je navzlic vsem svarilom pospel na skrivnostno goro posestnik Avery Keezer. Našli so ga mrtvega s skrivnostnimi znaki na ramah. Naslednja žrtve je bila pemaštvena Florenca Grift, ki je pri trgancu cvetlic zašla na pobočje gore. Dekle so našli mrtvo pod neko skalo. Na rami je imelo kabalistična znamenja. Nedavno sta v tamošnji okoličnici lovčev medvede Walter Mc. Quaide in George Hill. Smejala sta se svarilom in sta se pospela na goro. Tudi njuni trupli so našli pod neko skalo. Bili sta razkosani in ožgani ter istotako zaznamovani s skrivnostnimi znaki.

Pred kratkim je odšel iz Eureka Henry Sweet s svojo 18letno nevesto Carmen Wagner v tamošnja lovišča. Ker se nista vrnila, je odšla na pomoč ekspedicija, kateri sta se pridružila tudi Indijanca Jack Kyan in Walter David. Najpreje so odkrili truplo Sweeta, večkrat preluknjano od krogeč, nekaj korakov dalje je ležal razmesarjen njegov lovski pes, pod svežo grudo zemlje pa so našli razkosano truplo njegove izvoljenke. Tudi ta je bila zaznamovana s kabalističnimi znaki. Enega izmed udeležencev ekspedicije, ki se je bil preveč oddaljil od ostalih, so našli na jermenu obešenega na nekem drevesu. Bil je tudi zaznamovan.

Kadar so pokopavali nesrečne žrtve v dolini, je prišel vedno s svojimi vojniki glavvar Jakna Indijancev. Močje in prezira trop tvoril spalir. V sledeči noči pa se je vedno pojavil na gorah ognji, čuti je bilo neke vrste nabiranje in divje bojne krike. V bližini kraja, kjer je ležala umorjena Carmen, so našli žmo rjavega konja. Sličenega je povodim ekspedicije jezdi Indijanec Da-

vid. Prišli so ga in njegovega polbrata Ryana. Ta je imel pri sebi uro nesrečne Carmen. Preiskali so ves gozd in na kraju, kamor dosedaj še ni prodri belci človek, so odkrili prastar žrtvenik. Na ogromni skali je ležalo človeško truplo. Sumijo, da so tu žrtvovali človeška bitja nekemu staremu indijanskemu bogu.

Iznadljivost reklame

Neki posameznik je pripovedoval prijatelju: »Hotel sem prodati svojo vilo ter naročil reklamnemu zavodu, da razglasi to v časopisih. V časopisih je bila vila in okoličnica tako divno opbejena, da sem si premislil ter včasem hotel predati.« — Neki tovarnar čokolade v Čikagu je kupil 100 papir in jih nudi izgovarjati stavke: »Ta čokolada je najboljša.« Potem je podaril papirje večtergovcem, ki so bili odjemalci njegove čokolade. — Neki dan so po pariških ulicah vodili orla, ki je imel na eni strani trebuha velik napis: »Jaz sem čim, ki ne zmem uporabljati pralnega stroja tvrdice Croix.« Na drugi strani trebuha pa je bil napis »ker sem osele«.

Sport

— **Italijanski nogometni rezultati** prošle nedelje: Edera Triestina : Dofo F. C. 6 : 0 (prvenstvena druga razreda). Pri Ederi igra znani reprezentativni vratar Pogona iz Lova in Poljske Gornitz. Kot trener pa deluje dunajski profesionalce Fischer, takisto doslej trener Ivovskega Pogona. — AC Mantova : AC Venezia 3 : 1 (prvenstvena). Olimpia (Reka) : Veloc (Reka) 1 : 0, Pomizana : Capodistria 2 : 0 (priljetalske).

— **Italijanska reprezentanca** : Nemzeti 2 : 1. V nedeljo se je vršila v Torino polkovna tekma italijanske reprezentance proti madžarskemu moštvo Nemzeti, ki gostuje v Italiji. Po poročilu italijanskih listov je prvih 10 minut obvladoval polje Nemzeti, nakar so Italijani dosegli svoj prvi gol po enajstmetrovki. Tudi nadaljna igra se je vršila pod pritiskom madžarskih gostov, Italijani pa so igrali raztrgano in ubožno. Tik pred polčasom zabije Baloncieri drugi gol. V drugem polčasu zopet klaverna igra Italijanov, ki ne morejo doseči tretjega gola. V italijanski reprezentanci so igrali sami nogometni veljaki: Cambi, Rosetta, Caligaris, Janni, Bernardini, Bigatto, Conti, Baloncieri, Libonati, Magnozzi, Cevenini III. V nedeljo gra italijanska reprezentanca proti češkoslovaški v Milanu. Menda toplot Italijani ne bodo boljše odrezali, kakor Jugoslovenci v Pragi?

— **Nedeljske nogometne tekme.** Amateuri (Duna) so zmagali nad reprezentanco mesta Bordeaux s 5 : 2 in proti klubu Bastidienne 8 : 3 (3 : 1).

— **Pariz:** Sparta (Praga) je zmagala nad teamom Pariza s 11 : 3 (5 : 1). D. F. C. (Praga) je v Italiji zmagal nad klubom Calcio Reggiana s 7 : 2.

— **Suspenzija Hajdukovih igralcev.** Spitski nogometni podsavez je suspendiral šest igralcev Hajduka: Benčiča, Eončiča I. in II., Poduja I. in II. ter Rodina ter kaznil klub Hajduk na 1000 Din globe. Suspenzacija in kazen je izrečena zato, ker so omenjeni igralci povodom odigranja finalne pokalne tekme ostali dale časa v Zagrebu in porušili okoli 5000 Din. J. N. S. je zahteval, da se ta vsota povrne. Spitski podsavez ni bil v stanju, da vsoto vrne, in to tembolj, ker je Hajduk odpotoval v Egipt. Čim se povrne, ne more nastopiti tako dolgo, dokler ne plača savezu doka.

— **Stanje prvenstva na Dunaju:** Amateure (10 iger, 16 točk), Slovan (11, 15), Rapid (12, 15), Admira (12, 14), WAC (11, 12), Sportklub (10, 11), Hakoah (12, 11), Vienna (9, 10), F. A. C. 11, 10), Stimmering (9, 8), Wacker (9, 6), Rudolph-Hugel (10, 3), Hertha (10, 3).

Zahvala.

V globoki žalosti vsled smrti mojega nadvse ljubljene in nepozabnega soproga, gospoda

Antona Komatarja

posestnika in lastnika valičnega mlina in žag v Skofji Loki

izrekam tem po tom najprisirčnejo zahvalo vsem, ki so mi bodisi ustmeno ali pismeno izrazili svoje sočutje.

Zlasil se zahvaljujem čč. duhovščini in oo. kapucincem, mestnemu obč. odboru, Gasilnim društvoma v Skofji Loki in Stari Loki, tukajšnjemu Sokolskemu društvu in deputaciji Orjune, bratu Horvatu za ginljivi nagrobni govor, pevcem za v srce segajoče žalostinke, darovateljem vencev in šopkov ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Skofja Loka, 10. januarja 1926.

Anica Komatar.

Opremljena soba s posebnim vzhodom in s hrano se takoj odda gospodu; event. tudi gospodici. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 125

Kuoin fotele malo rabljene, če so moderne visoke faze »Berger«. — Ponudbe pod »Foteli 43/121« na upravo »Slov. Naroda«.

Vila z dvema stanovanjema po tri sobe, parketirano, 25 let davka prosta, na periferiji Ljubljane — na prodaj za 125.000 Din. Stanovanje takoj na razpolago. — Ponudbe pod »Prosto stanovanje/120« na upravo »Slov. Nar.«.

Modroce vsakovrstne žične vložke, otomane, divane, klubske garniture — dobite in izvršite po naročilu prizneno solidno in najceneje — Rudolf Sevo, Ljubljana, Gospodarska cesta 6. 234/L

Kontoristinja se sprejme za trgovsko pisarno, katere naj bo večša strojeopisna, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. — Reflektira se na lepo, lahko čitljivo pisavo. Lastnoročno pisane ponudbe v obeh jezikih naj se pošlje do 18. januarja na upravo »Slov. Naroda« pod »Stalna služba Ljubljana/101«.

Sveže ribje olje najboljšo znamko — se dobi v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, Dunajska cesta 6. — Naročila se točno izvršujejo. 205/L

Več sodov od črne harve ceno na prodaj. Na ogled v Narodni tiskarni, Ljubljana, Knafljeva ulica 5. 108

Perje kokošje, purje, račje gosje in gosji puh — prodaja in razpoložba po najnižji ceni — E. Vajda Čakovec, Medjimurje. 24/T

Klavir dobro ohranjen — radi pomankanja prostora takoj naprodaj. — Ponudbe pod »Klavir/122« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Pohištvo moderno, vsakovrstno, po najnižjih cenah — tudi na obroke — nudim in vam na ogled. — Matija Andlovic, zaloga pohištva, Ljubljana, Vidovdanska cesta 2. — Celje, Krekov trg. 123

Trgovska hiša na zelo prometnem kraju, z lepim lokalom v mestu Ljubljani — na prodaj za 350.000 Din. — Ponudbe pod »Prometni kraj/119« na upravo »Slov. Naroda«.

Premog, orva, oglje, briketi, koks ILIRIJA, Krulja Petra trg 8. Telefon 220.

Mehanično umetno vezenje zastorov, portil, oblik blaz, monogramov, fino belo zastorov in barvato entanje, ašuriranje.

MATEK & MIKEŽ, Ljubljana. DALMATINOVA 13

Vsled strokovnega znanja najtinejša izvištev in brezkonkurenčne cene. Najcenejši in čisti predstak ženskih ročnih del v narodnih in modernih vzorih ter lastnih originalih.

+

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je preminila naša iskrenoljubljena sestrčna, teta in stara teta, gospa

Ema Schischkar roj. Pucher

vdova prestidjavnega tajnika Kr. njake hranilnice

po kratki, mučni bolezi in previdna s svetotajstvi za umirajoče.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v sredo, dne 13. t. m. ob treh popoldne iz hiše žalosti, Pogačarjev trg 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše za dušice se bodo brale v stolni cerkvi in v cerkvi Sv. Jakobu.

V Ljubljani, dne 12. januarja 1926.

Globoke žalostjo ostali.